TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20630
Tarih : 10-10-2026

10/4914

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İzmir ilinin Çeşme ve Karaburun ilçeleri kıyıları ile Gerence ve Ildır körfezlerinde 2025 yaz döneminde yaşanan ve 2026 yazında tekrarladığı bildirilen toplu orkinos (Atlantik mavi yüzgeçli orkinosu - Thunnus thynnus) ölümlerinin nedenlerinin bütün yönleriyle ortaya çıkarılması; olayın deniz ekosistemi, halk sağlığı, su ürünleri yetiştiriciliği ve ülkemizin orkinos ihracat kapasitesi üzerindeki etkilerinin tespit edilmesi; kamu kurumlarının izleme, denetim ve kamuoyunu bilgilendirme yükümlülüklerinin değerlendirilmesi ve benzer olayların tekrarını önleyecek tedbirlerin belirlenmesi amacıyla, Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

İbrahim Akın
İzmir Milletvekili

GEREKÇE

Temmuz–Eylül 2025 döneminde İzmir'in Çeşme ve Karaburun kıyılarında (Ildır ve Gerence körfezleri), deniz kafeslerinde tutulan ve serbest yaşayan Atlantik mavi yüzgeçli orkinoslarında toplu ölümler yaşanmıştır. Konuyu inceleyen bilimsel çalışmalara göre 1.500–2.000 birey kaybedilmiştir. Ağustos 2026 itibarıyla bölgede benzer vakalar yeniden görülmeye başlanmıştır.

Bursa Uludağ Üniversitesi'nden bir ekibin 2026'da yayımladığı çalışma, 2025'teki olayın *Lactococcus garvieae* bakterisinin yol açtığı sistemik sepsisten kaynaklandığını kanıtlamıştır. Su sıcaklığı 15–16 °C'yi aştığında beliren bu hastalık, İzmir kıyılarında ölçülen 22–25 °C su sıcaklıklarıyla tetiklenmiştir. İklim krizinin yarattığı bu tahribat büyük bir uyarıdır.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
7	MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ	BATMAN	
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
11	SEVİLAY ÇELENK	DİYARBAKIR	
12	YILMAZ HUN	IĞDIR	
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	